

Գաղղիոյ և Բրուսիոյ ճակատամարտին պատմութեանն ետքը, ընթերցասիրաց մասնաւոր վաժառքանքը քննարկեալ հիմա հրատարակուի 'ի վերջն տիկ Բարիգու Հասարակութեան (Գլխին) աղետալի արկածից սրտաճմուռ և ահաւոր տեսարաններուն պատմութիւնը՝ ըստ առաջնոյն թերթ տու թերթի 'ի լոյս ելլալով, և արդէն վեցերորդ և եօթներորդ թերթերը հասած են լրացալ, և հետզհետէ ամեն շաբաթ երկերկու թերթ պիտի դուրս կանոնաւ կերպով: Եւ վաճառուի 'ի Սիդքաս խաբէրէմայէ, և ամեն ազգային 'ի գլխին վաճառաց քով: Գլխն ամեն մէկ տեղաւորին 60 փարս:

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Տիւն տէյիլ Էվիլիսի կիւն, քէօր-
րիւ թէքրար թամ էօյլէտէ աշլմըշ
տըր :

Քէօթիւ մասխարանըն պիրիսինին
եիւքսէք սէսլէ շու աթիտէքի քէլամ-
լարը սէօյլէտիկինի իշիթմիշիդ տիր :
—Էվիլ, թամ էօյլէյի պիղէրէ պիլ-
տիրմէք իշին արթըք թօփհանէտէ թօփ
աթիլմամադտա իսէ, հիշ տէյիլ իսէ:
հէր կիւն քէօթիւյիւ աշմադտա տըր-
լար քի պու սուրէթլէ սաաթմըքը ա-
եար իտէլիմ տէյիլ :

Շիւբհէսիդ, թէքրանէնին տախի
մադաէտի պու օլմալը տըր, չիւնքի է-
հալի հագգընտա իպրազ իյլէտիլի վա-
ղիֆէսիդիլին պաշաք մանէասը օլմադ
(թիւրքի)

—Ճուլմա իրթէսի կիւնքի ախաւքի
նիւսիսմիդտէ, Գատըքէօյտէ Մ. Ա. Մ.
նամ Բուսիալընըն, գարնտաշլարը իլէ
օլան պիր տալմալընտան տօլաեք ախ-
ազ ինթիգամա գալքըշմադ իշին ու-
ղազլարընը սօլա վէ պըշադլա սիլահ-
լաթարադ գարնտաշլարընըն խանէսի-
նէ կիտիպ, օրատա պիրիսինի էօլիւ-
ճէսինէ տէօյլիւշ օլտուղունու լէվընթ
Հէրլու գաղէթասընտան ալարադ պէ-
եան իյլէմիշ իտիք : Իմիսիէթէ չաեան
պիր զաթ թարաֆընտան ալտըլմըք
մալիւմաթա վէ ճիւմա իրթէսի կիւնիւ
չըգարըլան լէվընթ Հէրլուտա տէրճ
իտիլէն պիր մէքթուպուն մաէլինէ
նէզարէն, հագգըմաթի էօյլէ օլմադալ,
իլլա, Մ. Ա. Մ. ին գըզ գարընտաշ-
լարը, միրաս մատտէսինտէն տօլա-
եք մէրգուլման գարնտաշլարը խա-
նէսինէ կիտիպ գարնտաշլարը տախի,
միսաֆիլէթէն քէնտի խանէլէրինտէ
պուլունան մէրգուլման գըզ գարնտաշ-
լարընը տէօյլէրէք խանէլէրինտէն տի-
չարը իթտիքլէրի սըրատա, մէրգու-
լման գաաընլար տախի պաղըլմըք սըզ-
լաշտըգլարընը, պիրատէլէրի մէրգուլ
Մ. Ա. Պ. խապէր ալարադ, գըզգարըն-
տաշլարընըն եարտըմընա կիտէր վէ օ-
րատա պէօյիւք պիր արպէտա տըր գօ-
րուպ, թարաֆէյնտէն տաեադ բա-
թըրթըսընա գալքըշմադ տըր, իշիթ-
տիլիմիդէ կէօրէ, միրապլէրինի առա-
լէթ իւզրէ փալլաշմաեան մէրգուլման
գարընտաշլար, միլլէթիմիդտէն տիր-
լէր :

—Գօլէրանըն իսմի ճիւմի օրթատան
սայքի գալքմըշ օլտուղունտան, պիր
գալ կիւնտէն կէմիլէրէ թէմիդ թէդ-
քէրէ վիրիլի տէյիլ մէմուլ օլունմադ-
տա տըր : Լէվընթտա օգունտուղունա
նէզարէն, կէյէն չարչէնպիս վէ բէնճ-
չէնպիս կիւնլէրի 3էր վէ ճուլմա կիւնիւ
իսէ, իքիսի թաթալալատա վէ իքիսի
տախի իսթանպուլ թարաֆլարընտա օ-
լարադ հ. քիլի գօլէրատա թուլթու-
լուպ վէֆաթ իյլէմիշլէր տիր : Գալէլ
տիգգաթա չաեան պիր շէյ մադամըն-
տա պէեան օլունտուղունա նէզարէն,
լտիլինէ գաբուսուղունա Ա. կիւնիւք
չօճուղունա սիւտ վիրէն պիր գատըն
գօլէրատա թուլթուլմատըլը հալտէ
մէրգուլմաչօճուղու գօլէրատան վէֆաթ
իյլէմիշ տիր :

—Պէօյիւք Ատատա վուգու պուլան
պիր չօք խըրըզլըգլարտան տօլաեք
իշիթիքեա իյլէմէք իւզրէ, ճէրիլի մէդ-
քիւր սէքէնէսի թարաֆընտան պիր
արզուհալ իմգալանմադտա օլտուղու-
նու կէյէն հաֆթա պիլտիրմիշիդ տիր
իշիթէ մէդքիւր հայտուտուգլարտան
պիրիսինի պէրվէճհի աթի պէեան ի-
տէրիդ :

Կէյէն բազար կիւնիւ, պաշտան

Թըրնադա գատար սիւհալանմըշ իւշնէ-
ֆէր քէսան, Պէօյիւք Ատատա վադը
օլան Սէն Նիքօլա մանասթըրընըն գա-
բուսուղունա չալարլար : Գարընըն պիրի-
սի, բէնճէրէեէ չըգըպ նէ իսթէրսինիդ
տէյիլ սիւալ իյլէր, ֆադաթ պուլնլար
ալ գաբուսու տէյիլ պաղըրըլար : Գա-
րը կէյէն միսաֆիլէրէրին սիւհալը օլ-
տուգլարընը կէօրիւպ, խաաիմանէ պիր
նիլէթ ու էֆքըբարտա պուլունմադտա
տըրլար տէյիլ չիւբհէեէ զահիպ օլուր
վէ գաբուսու աշմադ : Պուլուն իւզ-
րինէ, մէրգուլման էհիլ ըրդ միսաֆիլ-
լէր, գաբուսու գըրըպ իշէրի կիրմէեէ
գալքըշլար իսէ տէ, գաբու միւհ-
քէմ եաբըլըշ օլտուղունտան, եէրին-
տէն պիլէ գըմըլտանմադ :

Պուլնլար, բէնճէրէտէն մանասթը-
րա կիրմէք իշին տուվարտան աշմաեա
թէճրիւպէ իտէրլէր իսէ տէ, թէճրիւ-
պէլէրի պօշա կիտէր :

Ինթիկար գատընըն պիրիսի, խըր-
սըզլարը կէօրտիւքտէ գօրգուսուղունտան
պաեըլըպ տիւշմիշ տիր :

Թաշիթ մուհասէրէյէ ալընան մէգ-
քիւր մանասթըրըն պաշ բաբասը, վու-
գուի հալի խապէր վիրմէք իշին ճէդի-
րէնին գալիմադամընա պիր մէքթուպ
եազար, ֆադաթ քիլի իլէ եօլլամալը
շաշըրտըլընտան, գարչըսընա, էնիւ
ալընմադ պիր կիւնիւք տիր չըգար,
ֆադաթ պիրտէն պիրէ պիր ուսթա-
լըգ տիւշիւնիւպ, չաթընըն իւզէրինէ
չըգար վէ ուճուտա պիր մէնտիլ պաղ-
լամըշ օլտուղու տէյիլէյի եօգաբը
թուլթուպ սալլամաեա պաշլար :

Եագընտա պուլունան տաղըն իւ-
զէրինտէ տալարընը օթլաթան չօպա-
նըն պիրիսի, մէգքիւր իշարէթի կէօ-
րիւպ, գօշար կէլիւր : Բաբաս տըր մէր-
գուլմա կէօրտիւքտէ էլինտէքի մէք-
թուպու եէրէ աթար վէ չօպան տախի
գօշարադ շէհիւրէ կէօթիւրիւր :

Պու ալա, մանասթըրըն պէքիսի
պէկիլէ պինմիշ օլտուղու հալտէ կէլիւր
խըրսըզլար, մէրգուլման էլինի ա-
եաղընը պաղլաեալ, մանասթըրըն պիր
գըսմը օլան պիր պօտրուլմա թըգա-
լար վէ օրատա մահպուս իտէրլէր իսէ
տէ, ճէդիլէնին զապլիեէ մէրքէզի
թարաֆընտան իրալ գըլընան իւշնէ-
ֆէր աթլը գապլիլէլէր, վադթիւն-
տէ եէթիլիպ, խըրսըզլարտան պիրի-
սինի թուլթալար իսէ տէ, տիկէր իքի
նէֆէրի գալքալ գուրթուլուլար :

—Պիր թադըմ գուլմարիսինէլէրին
պաաըլըպ վէ գաբաթլմաաընա էմր օ-
լունմուշ օլտուղու հէրնէ գատար զապ-
լիեէ նէզարէթի թարաֆընտան պիր-
տիրիլմիշ իտի իսէ տէ, Պէյօլլուտա
վէ Գալթաթտա հալտէ պիր թադըմ
գուլմարիսինէլէրին ալըգ օլտուղու խա-
պէր ալընմըշ տըր :

—Էվիլը ալտըլմըք մալիւմաթ սա-
հիհ իսէ, ալիւ լէվընթ Հէրլու, խա-
զինէ թարաֆընտան, Պանը Օթօման-
տան իտիլէճէք իսթիգրադ հէնուլ ագտ
օլունմալըշ, ֆադաթ, պիր ինկիլիդ
պանդապ, հիւքիւմէթէ 300 պին լի-
րա վիրմէք թէքիլիլ իյլէմիշ վէ չարթ-
լարը իսէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան
գապուլ օլունմուշ տուր :

—Սապըգ Յրանաս իմբէրաթօրու
իւշիւնճիւ Նաթօլէոն հագրէթլէրինին
Մըսըրա կիտիպ գըշը օրատա կէշիլէ-
ճէյի իշիտիլմիշ տիր :

—Պիղլէրէ պիլտիրիլտիլինէ նէզարէն,
ժուրնալըլըք խըսմէթինէ թայիլն օ-
լունան մուսվիլնէրտէն չօղու, մահէլ-
լի մէմուրիլէթլէրինէ կիլմէքիլիլ իշտ
էլլէմիշլէր տիր : Պու շէյ, ճայիլ թէճա-

ճիւպ տէյիլ տիր, չիւնքի, մէրգուլման
էֆէնտիլէրին քեաֆիէսինին տախի
պիրէր ֆալիլաաք պուլունուպ, քէն-
տուլէրէ թախսիս օլունան ճիւզի մա-
ալար իսէ, ֆալիլաաքընըն իշիթի-
եաճաթընա վէ եօլունուգ սէպէպի ի-
լէ լաղըմ կէլէն ֆէվգէլաաթէ մէսարի-
ֆաթա քիֆայէթ իթմէզ, Մէքքիւր
մուհիմ միւլահազաաան մաատա, շու
սէպէպ տախի վար տըր քի ժուրնալը,
եօլունուղու հագգընտա գալէմէ ա-
լաճաղը զիեաաթ եախօտ աղ օղլու
րաօրթօսու իլէ, շու եա պու վալի-
լիլի քէնտիլինէ խաաիմ իտէպիլ իր, վէ
կիւնիւն պիրինտէ մէրգուլման վալիլէր,
վիւքէլա նասալ օլունտուգլարընաա,
եօլունուղու հագգընտա վիրտիլի հի-
սապըն մալինի ժուրնալընտ չօղա օ-
թուրթտուրապիլիլ :

(Յար տիւ Պօտրօ)

ԻՉՄԻՏՏԷՆ ԹԱՀՐԻՐԱԹ

1871 Ղեկու. 7

... Միւլէլիլ քի,

Պուրատա պիր այ դարձընտա հէ-
քիմէրին ըաբօրթօսուղունտան անլաշը-
տըլընա կէօրէ, սէքսէն քէսան էր-
մէնիլէրտէն, աէքսէ քէսան Միւս-
լիւմանլարտան, Ա. Բուլարտան, վէ
պիր Եէհուաիտէն գօլէրա աֆէթիլնէ
գուրպան կիլթմիշ տիր : հէր նէ գա-
տար սօուգլարըն իւսթէ կէլմէսի իլէ
տէֆ օլաճադ կիպի իւմիտ օլունուեօր
իսէ տէ, եինէ կիւնտէ իւշ տէօրթ քէ-
սան կէօթիլմէքտէ տիր : Ինչալահ
պիր գալ կիւնտէն պիւլիլին պիւլիլին
նապէտիտ օլաճադ տըր : Պու պապտէ
մուլթասարթիմըլ Հասան պէյիլ զայ-
լէթի մէտէ շաեան տըր, Գիրա հէր
կիւն օրթալըլըն թէմիլիլի վէ մու-
ղիւր օլան եէյէճէք շէյլէրին գալտը-
րըլմաաըն, թապիպլէրին պիր գօմի-
սիոն թէշքիլինէ էմր իթմիշ տիր : մէմ-
լէքէթ թապիպի տօգթօր Տիմիլթրաքի
կիճէ վէ կիւնտիւգ զէնկին վէ ֆուգու-
րաաընա պադմաեարադ գօշմադտա վէ
հէր քէսէ իւլաճ վիրմէքտէ տիր :

Ներսէս սրբազան սօուգլարա վէ
եաղմուրարա պտգմաեարադ գարիլէ-
լէրի տօլաշմադտա, վէ միլլէթճէ միւշ-
քիլ օլան շէյլէրի հալ իթմէքտէ, նա-
սըլ քի իսթանպուլա էօյլէտէ պուրա-
տա Բուլար Ա. ի Բանտէլմու սօգադ
սօգադ կէզտիրտիլէր, գօլէրանըն տէ-
ֆի իշին Հայլար տախի պիր հաֆթա
գատար կիճէլէրի հըսկուլ իթտիլէր :
պուրատա Լուսաւորչալան Հայլարըն
գըզլար մէքթէպի կեահ ալըգ օլուպ
կեահ գաբանըր իտի իսէ տէ, պու
կիւնլէրտէ միլլէթիմիլ պէլէտիլէ աղա-
սընտան Կարապետ էֆէնտի Ներսէս-
եան քէնտի հիւսնի ըրդաալ իլէ մէք-
թէպի մէզպուրուն իտաթսինի տէր-
իւլտէ իտէրէք քիմէտէն ճէպլէն պէշ
իւրա իսթէմէյիպ, եալընը քիլիսէ
գաբուսուլմա մէդքիւր մէքթէպ իսմի-
նէ պիր գանձանալ գօեարադ, օլա-
ճադ հէր մէսարիֆաթընը, հէր նէ
կէօնա օլուր իսէ էտա վէ թէտիլէսինի
թէհալիտ իթմիշ տիր, վէ խաա քէօյ-
տէ պուլունան Սըբուհի մայրապետէ
պիր վարժուհի եաղըպ իսթէմիշ տիր,
ուլմաըլ քի միւլմիլէյի Կարապետ է-
ֆէնտի պաղը քէսան կիպի եարը եօլ-
տան կէրի տէօնմէյէրէք, քէնտի ճահտ
ու իդտամընտա սապիթ վէ պէր գա-
լար օլաճադ տըր :

ՄԱՐԻԿԱՆՆԵՆ ԿԵՆԻԱՆԵԱՅ
ՄԷՋ ՏԵՂԻ ՏԱՐԵԲՈՒԹԻՆԵ

Ամեն ժամանակ և ամեն տեղ այն-
պիսի մարդիկ կը գտնուին, որոնք

մարդկանց և կենդանեաց մէջ տեղի
տարբերութիւնը բառնալ կը ջանան,
Ալիբիլէի և Աւատարայի մէջ, կըսեն
նոքա, այնպիսի մարդիկ կան, որք
կովկասեան յեղէն աւելի կը զանազա-
նին քան կապիկներէն, և կը հետեւ-
յընեն թէ ուրիշ բան չէ մարդս այլ մի
և նոյն կենդանւոյն կատարեալագործ-
եալը :

Այս գաղաբալին ունայնութիւնը
հոս ցոյց տալ պիտի ջանանք :

Իրաւ է որ մարդս նաև յարտա-
քուստ կենդանիներն կը գերադանցե-
սակայն տարբերութիւնը մարթի ոսկոր-
ներու վրայ չկայանար այլ մարմնոյ մէջ
բնակող «հոգւոյ» վրայ :

Ամեն մարդ գիտէ որ մարդս երկու
ոտից վրայ քալելով կենդանեաց վրայ
տէր և իշխան կը հանդիսանայ, սա-
կայն կապիկներուն պաշտպաններն կը-
սեն թէ Բէնքուինը, Ալքէն և կապիկը
կրնան մարդուս նման քայլել և թէ
մարդս իր երախայութեան օրերը
չորքոտանիէ մը տարբերութիւն չունի
Շատ բարի :

Մարդուս ի ծննդենէ առանց զէնքի
լինելն տարբերութիւն մ'է կըսենք :
Կենդանեաց շատագոյններն մեր խօսքն
ընդմիջելով կը պօռան թէ Շիմանդին
ալ մեղի նման ի բնէ առանց զէնքի է և
մարդուս նման խօսնելով, ճանկերով,
ոտնակով բնելով և քար նետելով վրէժ
կառնուն : Աս ալ հոգ չէ :

Երբ մարդոց ոտքերն, ձեռքերն և
մանաւանդ բթամատին դիրքը իբր
զանազանութիւն յառալ կը բերեմք,
«կը ներէք» կըսեն անանոց իրատա-
բանները, Ալիբիլէյոյն ոտքը առաւել
կապիկի ոտքի է նման քան իւրօպայ-
ւոյն : Իսկ ձեռաց նկատմամբ կըսեն թէ
մէկ տեսակ կապիկին ձեռաց կաղճու-
թիւնը միւս տեսակինէն աւելի տար-
բեր է քան թէ մարդունը կապիկինէն :

Մենք զիջանելով մարդուս երեսին
վրայ անկիւն մը կը ձևացնենք և չա-
փելով կը գտնանք որ 70-75 աստի-
ճան է նորա մեծութիւնը, քանի որ կա-
պիկներունը 30-35 աստիճանի կը հաս-
նի : Սակայն Ալիբիլէյի կապիկ մը ցոյց
կուտան որուն երեսին վրայ շինուած
անկիւնը մինչև 66 աստիճանի կը հաս-
նի, նաև կըսեն թէ այս սքանչելի կա-
պիկը ճիշդ մարդու նման լալով մեզի
ևս աւելի կը մօտենայ :

Կենդանեաց և մարդկանց կզակին
ուղեղին և գանկին ներքին տարբե-
րութեանցը կը հրաւիրեմք մեր անոյ-
աններուն ուշադրութիւնը : Բայց ի
զուր : Դաբախաբար հին աշխարհի մէջ
նոր կապիկ մը կը գտնուի որուն գի-
թին կազմութիւնը և ձևն իսկ և իսկ
մարդուն քիթին կընմանի : Նաև ասի
32 ատամնէք ունի քանի որ նոր աշ-
խարհիները 36 ակաւայ ունին, ուրիշ
գերազանցութիւն մ'ալ ունի նա որ
մարդուս նման անպոչ է : Ուստի սկը-
սան աղաղակել թէ մարդուս նախա-
ճնոդը գտնուեցան և ուստի ալ անկէ
ետև սկսան Ալաւայ որդին կուռեկու-
տեղ կապիկի որդի բուլի :

Արդ մենք ալ կը խորհէինք որ այ-
սուհետեւ տեսած կապիկներն իբր
հղբայր նկատելու ենք : Մէյ մ'ալ
խորհեցայ որ շատ բոյսեր և պտուղ-
ներ կան որոնք թէև յարտաքուստ
մէկըմէկէ բնաւ տարբերութիւն չունին
բայց և այնպէս մին թիւնաւոր է իսկ
միւսն օգտակար : Նաև ճանճն և մե-
ղուն որքան նման են մեկըմէկու սա-
կայն մեղուն մեղր շինող ճանճ մը չենք
կրնար կոչել, ոչ ալ ձին կատարեալ-
ութեան հասած էջ մը :

Այսպէս գտայ որ կենդանին բնագոյն մամբ կամ բնութեան իր մէջն դրած գործունէն ազդեալ կը գործէ իսկ մարդըս ազատ կամօք և իր գործոց արդիւնքն լաւ հաշուելով: Մարդս դատողութիւն ունի իսկ կենդանին ոչ: յիշողութիւնը նոցա մէջ դատողութեան պաշտօնը կը վարէ:

Յիրաւի կենդանիներն երբեմն այնպիսի գործքեր կը կատարեն որ կարծես թէ անհնար թուի զանոնք դատողութենէ զուրկ սեպել: Պղինձէ անօթով ջուր կրող փիղ մը երբ տեսներ որ անօթն ծակած է զանի խալկինադործին կը տաներ, դատողութիւն է ասի: ոչ, ինչու որ նա չէր խորհեր թէ ծակած անօթներն խալկինադործն նորոգէ: այս անօթը ծակեցաւ: ուստի զանի խալկինադործին տանելու եմ:

Ասի իրեն տիրոջմէն տեսած և միաքը պահած էր և կը գործադրեր: — Ըստ ճշմարիտ նշանակութեան բառին կենդանիք չեն կարող խորհիլ բայց մարդըս կրնայ: Թու թակ մը խելով որ տէրը իր փորքի շունը փառօ կը կոչէ տեսած շանը փառօ կը պօռար: Ամենէն ընտանի առիւծն անգամ երբ իր պահապանը սովորականէն տարբեր հանդերձներով իր քովն մտնեցած է փարտատած է զանի: — Մարդս իր խոսելու կարողութիւնովը յանձնեց զերազանցէ զկենդանիս: և եթէ չըլլար այլ տարբերութիւն ասի բաւական էր կենդանին մարդէն զանազանելու համար:

Կենդանին իր զգացումներն ձայնով և ձեւերով կարողացաւ առանց բառ գործածելու: ասի չէ թէ խօսելու գործարան չունենալէն է: զի կան կենդանիներ որք քանի մի բառ արտասանել կը սովորին: այլ խորհիլ չկարենալն է սորա պատճառը: խորհիլ ու խօսիլ չկարենալն ալ ոչ թէ կենդանւոյն մարդէն ու ազգայնէն բանականութիւն ունենալէն է այլ բանականութենէ բոլորովին զուրկ լինելէն է: Մարդըս բանական էակ մ'է, կենդանին անբան և անասուն է: Անբանութեան պատճառն ալ մարդուս նման հոգի չունենալէն է: զի եթէ նոցա հոգին մերկին նման լինէր հարկաւ մեզի պէս ալ պիտի խօսէին: Բայց որովհետեւ մեզի պէս չեն խօսիր ուստի նոցա հոգին մերկինէն էականապէս տարբեր է:

Վերջապէս մարդս կրօնական զգացումներ ունի, բարոյականութեան յարմար է, զԱստուած կրնայ ճանչնալ, կրնայ աղօթել, զաւակներն կարող է առ բարին ուղղել: Որ կենդանին կարողութիւն ունի այս հանգամանքներն արտայայտելու: Յիրաւի խիստ մեծ է կենդանեաց ու մարդկանց մէջի տարբերութեանց անգունդը: Ուստի իրաւունք ունին նոքա որ չեն ընդունիր կապիկի որդի կոչուիլ եւ կը հաւատան թէ մարդկային ազգն Արամէն սերունդ է առած և միութիւն մը կը կազմէ կենդանիներէն բոլորովին տարբեր: Այս ազգաց միութեանը վերայ ալ ուրիշ ատեն կուգնի խօսիլ:

Գ. Պաղտատարեան

ՍՅՆ ՀԱՎԱՏՈՒՄԷՐ

ՅՈՒՆՍՈՒ

Բաբելոն, 22 դեկտ.

Դավիթն պիտի լինէր ինչպէս նշեցաքէն, Մ. Թիւրքի ինչ սաղ թարգմանէ մէկուսալաբ, ֆոստօ իւրեքինէ վէրիլ թարգմանիլ թահալն ինչմէմէքտէ տիրէ:

Ինթիլիսայաթ հազգընտա հիւրիւ:

Մէթ թարգմանաւ պիւր թէքիֆ վագը օլաճագ տըր, միլէթ մէկ իսկին մէկուսալաբնտան պիւր գըսմը եւրինէ սայիրլէր կէչիլիէճէք տիր:

Մէճիս, վարտաթ իւզէրինէ թարգմանումսը լթէքիֆ օլունան վիրկի հազգընտա միւստէլէեք պաշլատը:

Տիւք տ'Օմալ, հիւրիւմէթ վէ մէճիսին Բարիսէ ավտէթ ինչմէսի ինչի գուրա վիրէճէկինի պիւտիրմիշ տիր:

Ինկիլթէրիւ

Սուլթամբթօն, 22 դեկտ.

Սապըգ իմբէրաթօրիչա Էօթէնի հազգէթէրի պուրաեա վասըլ օլտու:

Ա.Վ.ՍԹԻԻԱ-ՄԱՃԱՐ

Վիէննա 23 դեկտ.

Բրէնս Գարլօս Ավէսթէրե, Սէնաթօ մէճիսինէ ըէյիս նասպ օլունտու:

Տօգուզ նէֆէր նէնի Սէնաթօ ազալարը նասպ օլունտու:

Բէշլար 23 դեկտ.

Մաճար տէմիր Եօլարընը ինչա իյլէմէք ինչ պարոն Հիւրթարաթընտան թազտիմ օլունան լայիհա գապալ օլունտալ:

ՄԱՍՐ

Դասիք 23 դեկտ.

Լօրտ Պուլլըր, Սիւէիլ պօղաղը ինչ մուսապէրաթա կիրիւմէք իւզրէ պուրաեա վասըլ օլտու:

ՈՒԼԱՆ-ՊՈԼՎԱՆ

Պուրէշ 23 դեկտ.

Գամարալար, Պըլէյիտէր մուսհէտէսինէ դալը բըրթէսթօ ինչմէքտէ տիրէր, պուրուն գապուլ օլունտալը չիւբէլի տիր:

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՄԻՔՍԻՊՈ ԻՆԹԻԼԱԼԸ

Տիւնեանըն էն պէտպալթ մէմալիքի, Մէքսիքօ մէմալիքի տիր լոյնէպիլիքի:

Թամ 300 սէնէ իսբանեալըրըն հիւրմիւ թահթընտա պուլունմուշ օլուն մէքըր պէտպալթ մէմալիք, իսբանեալըրալըրըն միւսիք (մահապու) թէթսիլի թահթընտա օլ տէրէճէ ուլուշուգ վէ ճահիլ պիր հալտէ գալըր իտիքի, հէման էլլի սէնէտէն պէրու պիր տիւղիլէ ճիւսիւրիլիքի իտարէսի, եանի իտարէ թարգալըրըն էն ալէսը թահթընտա տէվամ իթմիշ օլունտու հալտէ, քէնտի էսիլ ուլուշուգ վէ ճէհալէթի նէթիճէլէրինն աղըրըլընտան գուրթուլամալագտա տըր:

Մանէվի հալի իլէ, բօլիթիգաճա պիրինճի տէրէճէտէ սէրպէսիլիքի շանան պիր հալէ վասըլ օլամըլ օլուն պիր էհալինն, պիրտէն պիրէ ատէթա էսիլիք հալինտէն ճիւսիւրիլիքի հալինն սըլրամասըն էն միւքէտտէր նէթիճէլէրի, հիւ պիր մէմալիքտէ, Մէքսիքօտա կէօրիլտիլիք գատար կէօրիլմիշ տէլի տիր:

Վէ պուլունտու տալի, ինկիլիղլիք իլէ սայիր միլլէթիլք արա եւրինտէ պուլունտալ աղիմ ֆարգը պէեան իլլէմէքտէ տիր:

Մէքսիքօ մէմալիքինն թա եանը պաշընտա պուլունտան Միւսթէմէյի Ամէրիգա մէմալիքի տալի, թըպըր Մէքսիքօնտա իսբանեալ հիւրմիւ թահթընտա պուլունտու կիպի, քէնտի տիլ տէ ինկիլթէրա հիւրիւմէթի հիւրմի թահթընտա պուլունտագտա, ֆաղաթ հէմ հիւրիւմէթի ինկիլիղ վէ հէմտէ էհալիլ ինկիլիղ իտի, եալտալ ինկիլիղ իսանըր սէօյլէր իտի:

Իմոյի նէ աճայիլ չէյ տիր քի, Միւսթէմէյի-Ամէրիգա, 1782 սէնէսինտէ ինկիլթէրա իտարէսի պօեռնտուլունտալ սիլիքի պիր թարաֆալ թաթըգտան սօնրա, տօգալն սէնէտէն

պէրու, պիւթիւն տիւնեայալ պիր իպրէթի աղիմ օլաճագ պիր իտարէյի ճիւսիւրիլիքի թահթընտա տէվամիթմէքտէ, վէ պիր թարաֆտան տալի, արաղիճէ, նուֆուսաճա, վարտաթճա վէ սէրպէսիլիքի թէհալիլիքտէ գալընաճագ պիր ազամէթ տալի քէսպ իթմիշ վէ հալէա իթմէքտէ, վէ տահա տա իտէճէք իքէն, էօթէտէ, եանի Միւսթէմէյի Ամէրիգանըն թա եանը պաշընտա պուլունտան Մէքսիքօ մէմալիքի, 1820 սէնէսինտէ իսբանեալ հիւրմիւ պօեռնտուլունտալ սիլիքի պիր թարաֆալ աթմըլ, վէ էլլի սէնէտէն պէրու, եանի քէնտի գօմիւսուլունտալ Միւսթէմէյի Ամէրիգատան տալի գըրգ սէնէ սօնրա պաշլաեարագ ճիւսիւրիլիքի իտարէսի թահթընտա պուլունտու, վէ մէքըր մէմալիք կիպի, պիւթիւն տիւնեայալ պիր իպրէթի աղիմ օլաճագ եէրտէ, արտը սօնու կէլմէթիք պիր թագըմ իթիլալար, իսեանլար վէ տալիմ պիր գալիլալ նիքա իլէ, ճիւսիւրիլիքի իտարէսինէ պիր էքէյի աղիմ օլունտ, վէ պիր թարաֆտան տալի, արաղիճէ վէ վարտաթճա տահալ զիեատէ քիւլիլտիւքտէն պաշգա, նուֆուսաճա վէ սէրպէսիլիքի թէհալիլիքտէ տալի բէք չօգ աղամէթ քէսպ իտէպիլիք իքէն, գըլ բայը գատար իլէրու կիթմէմիշ տիր:

Միւսթէմէյի Ամէրիգա իլէ Մէքսիքօ մէմալիքի պէյնիտէ պուլունտան ֆարգ, ինկիլիղլիք իլէ իսբանեալըրալարալէրինտէ պուլունտան ֆարգ տըր: նէ աղիմ ֆարգ:

Իսբանեալ բաբասլարը, մէքըր պէտպալթ մէմալիքի, նէ տէրէճէ ճէհալէթ վէ սէֆալէթ կիրտալը տէրինէ ինտիրմիշլէր տիր քի, նէ Գըրալըք, նէ ճիւսիւրիլիքի, նէ իմբէրաթօրուգ, վէ նէ տէ թէքրարէն ճիւսիւրիլիքի տօլապալը, քէնտինն մէքըր կիրտապտան չէքիլ տիշարը ալամալագտա տըրլար:

Քեաֆէթի տալի Գաթօլիք պուլունտու օլուն 8,000,000 Մէքսիքօլունլար, իսբանեալ հիւրմիւ պօեռնտուլունտալ սիլիքի պիր թարաֆալ աթմըլտան սօնրա, էլլի սէնէտէն պէրու քէնտիլէրինէ պըրճա պիր իտարէյի ճիւսիւրիլիքի թահթընտա պուլունտու օլտուլըրը թէքմիլ միւստէթտէ, ճէհալէթ վէ սէֆալէթ կիրտապը ինչիտէ, պիրպիրլէրինն գըլընտան կէչիլիքտէ տիրէր —սէպէպ չիւնքի, իսբանեալ հիւրիւմէթի վէ բաբասլարը, մէքըր պէտպալթ էհալիլի, օլ տէրէճէտէ վէ օլ գատար ուղուն միւստէթ ճէհալէթ գարանլըր ինչիտէ սաղամըլլար իտի քի, էլլի սէնէլիք ֆագալթ բէք իսամ իտարէճէ սէրպէսիլիքի բըլըր, հէնուգ անըն կէօլլէրինն գամալաթըմագլըգտան պիր աթմ պիլէ իլէրու կիթմէմիշ տիր:

Յագալթ ինկիլիղլիք պէօյլէ եաբամաթը, պիղղալթ ինկիլիղլիք բուհու իլէ միւնէվիլէր գըլընմըլ օլուն Միւսթէմէյի Ամէրիգալըր, ինկիլթէրա հիւրմիւ պօեռնտուլունտալ սիլիքի պիր թարաֆալ աթմըլտալ սաթթա, ինկիլիղլիք միւստու օլուն բուհա շէրէֆ կէթիլիքէք պիր սէրպէսիլիքի շանան պուլունտուլըրըրը գաթիլի իսպալթ իթմիշլէր, վէ էլէ կէչիլիք օլտուլըրալ սէրպէսիլիքի իւզէրինն, պիղղալթ քէնտի սաղըք էֆէնտիլլէրինն տալի մէմունտ գըլըրլար տըր:

Իմբէրաթօր Նաբօլէօնուն, Մէքսիքօ ճիւսիւրիլիքի տէվիլիքի պիր Մէքսիքօ իմբէրաթօրուլունտալ

տալ իթմէսինտէն, վէ սապըք ճիւսիւրիլիքի տալի իմբէրաթօրուլունտէվիլիքի, թէքրարէն իտարէյի հիւրիւմէթի քէնտի էլինէ կէչիլիքի տէնտէն սօնրա տալի, մէքըր պէտպալթ մէմալիքտէ պիր էպէտիլիք հէյիլիքի քէսպ իթմիշ օլուն իթիլալարըն քէօքիւ գուրուլամըլ օլամսը իսպալթ օլունտուլ տուր:

Մէքսիքօ ճէհալէթինն, եէնի պիր իթիլալ տահա հուսուլէ կէթիլիք օլտուլունտ, օգուեանլարըմըգա մալիմ տիր:

Էվիլէ էմիրտէ, մէքըր իթիլալ աթի պիր իսեան եէրինէ գօմուպ, լուգ պիր էհէմիլիքի վէրիլլէտի րտէ, սօնրատան սօնրայալ վարիա օլուն իսպալլէր, մէքըր մէմալիքին, էլլի սէնէ էվիլլէքի հալինտէն գըլ բայը գատար պիլէ իլէրու կիթմիշ պուլունտալըրը իսպալթ իլլէմէքտէ տիրէր:

Մէմալիքի մէքըրիլէնն Մաթամօրա շէհրինտէն, նոյմը 10 թարիլլէ, Լիլըրուլա կէօնտէրիլիք օլուն պիր մէքթուպու, եէնի Մէքսիքօ իթիլալընն հալիլալը հալըրէսի իւզէրինէ պիր մալիմալթ վիրմէք իւզրէ, պիթթէրէճէմ տէրճ ու պէեան իտէրիլ: «Տիւնքի կիւն, Մօնթըրէյտէն պուրաեա, եանընտա նոյմը և թարիլի մէքթուպար պուլունտան պիր թաթար կէլտի:

«Եէվիլ մէգպուրտա, 200 նէֆէր սիւսիլի ապաքիլի, աթլարա օթ վէ եէմ վէ ապաքիլէ եէյէճէք ճէտարիլ իթմէք իւզրէ, Սալթիտան տիշարը ուլըրաթլար, վէ Եօլտա, «ասը պէօլիլքէրինն բաթ կէլիլ չաթըլտըր:

«Հիւրիւմէթ ապաքիլի, եաբ պէեաթ թէլէֆ օլունտ օլտուլունտ հալտէ, կէրի սիւրիլտիլ:

«Ասըլար շաղ ու մէսուր օլմադտա իտիլէր, վէ Սալթիլտա, հիւրիւմէթ ապաքիլի օլարագ իլի ալայ սիւսիլի կէլիլի իտի:

«Թէնէրալ Բրէմիլ, Մօնթըրէյ իլէ Սալթիլ արա եէրինտէքի Եօլալ հիւրմիլտէն Հէքթօ Մուրթթա շէհրինն տիգգալթը սուրէթտէ միւսհէմիլթմիլ իտի, վէ իմատա ապաքիլի եէթիլմիշ օլտուլունտալ տուլտուքտա, տըլարա գարըր աթէլ իլլէմէյէ, վէ մահը հալին տօգուլունտալ պէտ օլունտագ հիւսնում ինչ հաղըլըք կէօրմէյէ պաշլաթը:

«Թէնէրալ Խօգապէտօ, Սան Լուիտէ պուլունտան ապաքիլի քեաֆէթիսին տալի, հիւրիւմէթին էմիլ թահթընտ վաղ իլլէմիլ, վէ քէնտի աթլըրա տալի, հուսուլտալ պաշընտա պուլունտագտա տըրլար:

«Թամօլիբաստան կէօնտէրիլիք օլուն Հիւրիւմէթ ապաքիլի, Թէնէրալ Գօրթինա գօմանտաթ թահթընտա պուլունտու օլտուլունտ հալտէ, նուէվիլէօն էհալէթի իլլէրիլլէրինն տօղրու իլլէրուլէմիլ իսէ տէ, նալարիսունտա ապաքիլի, կէրի չէքիլմիշլէր տիր:

«Են սօն իսպալլէրէ կէօրէ, Թէնէրալ Գօրթինա, Մօնթըրէյտէն 20 կիւնիլք եէր իլլէրու եւրիւմիլ օլտուլունտ հալտէ, Գամալտա վասըլ օլունտալ տուր:

«Մէօլլէնտիլինէ կէօրէ, Թէնէրալ Գարվաթալ, վագթի սաթթը կէլտիքտէ, Բամօլիբաստա, ինթիլալ ֆըրգա սընըն պաշընտ կէչէճէք իմիլ:

Իլլէ Մէքսիքօ մէմալիքինն տէնտալ իսպալթ պուլունտալ, նասըլ քի կէօրիլմէքտէ տիր, բէք օլայ սուրէթտէ պաթթըրաճագ պիր իթիլալտան

պահանջները տեղի տրվեցին:

Քեզ զարեք, ինքնաշարժ աստիճանա-
նի, էմբարգո նեֆտանիյե (կիրք) վե
հերսը շան ու թամա (փառասիրութիւն)
էսերլերինտէն պաշգա պիր չէ, օլմա-
տըղը տախի, պիղզաթ հիւքիւմէթ ժէ-
նէրալլարընտան պաղըլարընըն, հիւ-
քիւմէթ ասաքիրի պաղընտա պուլու-
նուպ, ֆագաթ պաղըլարընըն տախի,
ասըլարըն պէօլիւքլերի պաղընա կէ-
չիպ, պիրիպիրլերինէ գարըն էիւրիւմէ-
լերինտէն աչիքեար կէօրիւնմէքտէ
տիր:

Մէրգուլման ժէնէրալլարտան պաղը-
լարը, յուսարեզէ գարըն եա նեֆտա-
նիյեթլերի պուլունտուղունտան, եա-
խօտ քէնտիլերինի խօշնուտ իթմիշ օլ-
մատըղը իշին հիտտէթլէնմիշ օլտուգ-
լարընտան, միւմայիլէյհի տէվիլմէյէ
չալըյմագտա տըրլար: Լաքին աճէպա
պիր թիւն Մէքսիգօտա, յուսարեզ գա-
տար օլուն իտարէյէ միւքթէտիր պիր
ատէմ պուլունմագտա մը տըր:

ԵՐԳԱՎՈ, ԿԵՕԼԼԷՐ ՍՈՒԼԹԱՆԸ
Մանգուլմանի ԿՅԵ ինճի նիւսէսինտէն
պաղըլար

Շիգակօլուլար տախի պու հիւքմէթ
նէվինտէն օլան էսարապ վագըֆ օլ-
տուգլարընտան, մէմպաթմալիւմաթ
վէ էսասը թէգատտիւմ օլան օգու-
մագ, վէ տայիւմ օգումագ, վէ իյի
քիթապլար վէ զաղէթալար օգումագ
գաթտէսինէ էհէմիլյէթ վիրտիլլերին-
տէն, չէհիլ մէղպուրտա օլ մէրթէպէ
պիր քիթապ անդ ու իթասը ալըմըշ
տըր քի, ատամա ինանմագ կէչիպ,
վէ ատէթա պիր մասալ մագամընտա
կէօրիւնմէքտէ տիր: չէօյլէ քի քիթապ-
ճը տիւնքեանլարըն հէր կիւն տօլմագ-
տալվէ հէր կիւն պօշալմագտա տըր-
լար: վէ քիթապճըլար իսէ, միւշ-
թէրիլլերի հօշնուտ իթմէք իսթէ-
տիլլերինտէն, հէր նէվի կիւզէլ վէ
ֆայիտէլի քիթապլարըն ճէլպ իյէտիք-
լերինտէն, էօյլէ պիր եէնի մէմէքթէթ-
տէ, ճէտիտ-ինկիլթէրրատա պուլուն-
մագտա օլան մէշհուր վէ միւնթագամ
վէ գէնիլին քիթապճը տիւքեանլարըն
կիպի տիւքեանլար բէյտա իյէմիլլեր
տիր: վէ պուրտա քիթապլար իշին,
էօյլէ ֆրանսատա օլտուղու կիպի, պիւ-
լիւք պիր սիւս մագամընտա թուրու-
լարագ բարա վիլիլմէտիլի հալտէ տա-
խի, ագըլ ու ֆիքրիմիգտէն կէչմէզ
տէրէճէտէ վարալար վիրլիլմէքտէ տիր:
չէօյլէ քի, հէր ատամըն խարճը օլմա-
եան, եանի բէք աղ ատամըն օգուեա-
ճաղը չէյ օլան աւելցէն նամ քիթապ-
լարտան պիլէ, վէ թագըմը 200 տօլա-
րա (1100 ֆրանք վէ եախօտ 5500 դշ.)
օլտուղու հալտէ եիւզլերնէ թագըմ
սաթլըմագտա օլտուղունտան, արթըգ
սայիր էյլէնմէլի վէ ալէմ խարճը քի-
թապլարտան նէ գատար գիւտտէ սա-
թըյմագտա օլմագ գօլայնա քէշֆ ի-
տիլէպիլմէքտէ տիր(1):

(1) Թիւրք պու պապտէ պիլիմ, եա
քէնտիլիլի պիւթիւն պիւթիւն եապսին-
լեր սրրատըն վաղ իթմէմիլ, եա կէօթիւ-
րիւպ քէնտիլիլի թագըմա տէնիլէ աթ-
մալլար, վէ եախօտ պարի պու կիւնտէն
պալալմագտա ատամ սրրատընա կէչմէքլիլի
աճտ ու ատուգ վէ եէմին իթմէքլէ գալպի-
միլի ռահաթ վէ թէսլիլ իյէմէմիլ իյթի-
գա խտէր, գիրա, ալտըղըմալ մալիւմաթա
նէլգարէն, իւշ միւնթուտան իպարէթ պիր
միլլէթիլ տէյի էօյլէնմէքտէ օլտուղու
մագ հալտէ, սէնիտէ քիթապ, զաղէթա
րիտալ վէ քեաղըն տէնիլէն չէյէ, էն չօզ
սաթլըմագտա օլան օրագոյցլար վէ քերա
կանլար, վէ Վէնէտիլ վէ Վիեննա, վէ
մահալլի սայիրի քիթապլար տախի պիր-
լիլմէքտէ օլարագ, անճագ պիր պուշուք միւ-

Հէլէ բօլիթիգա պահանջա կէլին-
տիքտէ, Ամէրիգալլար պիւթիւն պիւ-
թիւն պաշգա ատամլար տըրլար, վէ
բօլիթիգա զայրէթի էֆքեարը օլ տէ-
րէճէ եալըմը վէ էֆքեարը ամմէյի
իսթիլա իյլէմիշ տիր քի, պիր միւսա-
ֆիր, հէր գանդի միլլէթտէն օլա, վէ
նէ գատար տա աղ կիւնտէն պէրու օ-
րատա պուլունտա, Ամէրիգա զայրէթի
չէքիպ վէ Ամէրիգալլար օլմագլընա արդու
իտէճէկիւնտէ չիւբհէ եօգ տուր: չէօյլէ
քի, զաղէթալար պու պապտէ պիլիլք
պիր ալէթ օլտուգլարընտան, տէյիլ չէ-
հիլլերտէ, վէ մէրքէգ մահէլլէրտէ, վէ
սէքէնէսի սըգ օլան եէրլերտէ, վէ բա-
լիթալտա եագըն պուլունտան քէօյլէր-
տէ վէ գատապալարտա, իլլա կիւնլէր-
ճէ, հաֆթալարտա վէ պլարտա պիր
պիրլերինտէն ուզագ պուլունտան մա-
հէլլերտէ, տաղարտա թէրէլլերտէ, վէ
օվալարտա տէրէլլերտէ, վէ գէն-
կիւնլէր ֆուգարալար, վէ քէօյլիլլեր վէ
չէհիլլիլլեր, սապահ վէ ագչամ, հէր
կիւն վէ հէր սաաթ, Ել կիւնքի հիւքմ
իթմէքտէ օլան, վէ ումուսուլ գարար
ու մէնֆաաթընա տայիր պուլունտան
բօլիթիգա պահանջալընա վէ հալա-
տիլլերնէ քէսպի մալիւմաթ իթմէք
աթէլլիլլէ եանմագտալարըն, Վալիկ-
թըն չէհիլլերտէ պուլունտան պիր տիպ-
լումաթըն, վէ Նիւ Եօրքտա պուլունտան
պիր ֆապրիթաթիւր վէ Պոսթընտա պու-
լունտան պիր թիւնթարըն պիր էլիւնտ-
էքալէմ վէ տիկէր էլիլտէ պիր զաղէ-
թա պուլունտուղու կիպի, Ալլահն
գըրլարընտա պուլունտան պիր չիֆթ-
ճիւնի տախի պիր էլիլտէ պէլ եա գաղ-
մա, վէ տիկէր էլիլտէ տախի պիր զա-
ղէթա օգումագտա տըր: վէ իլթէ
Ամէրիգալլարըն շաեանը թէնճիւպ
օլան գուլլէթիլի պատի օլան խու-
սուտա, եալընը պու խուսուտ տուր:
Ամէրիգանըն հէր գանդի քէօշէսինտէ
բօլիթիգա, վէ ումուս ֆայիտէսի թէ-
լիլլէ թօգուլունտագ օլա, Ամէրիգա
սուեուսու իշիպ վէ հալապըն էմմէն
հէր ատամըն տուլլուսու թէլլերի, ա-
նիլտէ վէ պիրլիլլէ հարէքթ իթ-
մէքտէ տիր(1):

Վագա, էհալի իւզէրինտէ պու մէր-
թէպէ բօլիթիգա տուլլուսու պուլուն-
տանըն էնտիլլէյի մուհիպ օլունտու
քէօշէլլերի վար տըր, չիւնքի, անիլտէ
աղիմ ֆըրգալար բէյտա օլարագ, վէ
հիւքմտարըն քէնտի թարաֆիլլերին-
տէն օլմասըն չալըլարագ, րահաթը
ամմէյէ խալէ կէթիլլէպիլլէճէքլերի
իւբհէսիլ տիր: Լաքին, մէկէրլի,
էօն զէյլիլլէ պիրմէքտէյի, տիւքէ տիր քի
նուֆուս պաղընա պիր եըրտա, իսթ իսա-
թէ եալընը 20 իլլա վէ ֆալիլլէ պաղընա
ճ զէյլիլլէքտէ տիր, վէ տիւքէ տիր քի
էն ֆագըրըմը վէ տիլլէնմիլլ տախի սլիւ-
րիլլէքտէ օլարագ, թէլլիլլէքտէ իշին էն աղը
իսթ իսթէ կիւնտէ 40 իլլա սարի իթ-
մէքտէյիլլ տէյի թուլթապ պիլլէ, ճանը-
միլլ իշին, տէյիլ կիւնտէ, իլլա եըրտա
եալընը եարընըն սարի իթմէքտէյիլլ:
Տէնէլլէ:

(1) Թիւրքիւմալընտա, վէ ալլալունտա միւ-
լէթիլլէքտէ իսէ, պիւթիլլէ պիւթիլլէ պու-
նուս մուղայիլլի մէվնուտ պուլունտագտա
օլտուղունտան, հալլիլլէ պիր պիրլիլլէ տա-
պան տապանա զըտու օլան սէպիլլէրտէն,
պիրիպիրլիլլէ տապան տապանա զըտու սէմ-
րէ հուսուլլէ կէլլէքտէ տիր, եանի Ամէ-
րիգատա հէր քէս պիրպիրլիլլէ մէնֆաա-
թընալ չալըլարընտա, հէր քէս պիւթիլլէ
կիւն վէ ռահաթ օլտուղու կիպի, պիլլէքտէ
տախի քիմէ պիր պիրլիլլէ մէնֆաաթը-
նա չալըլարընտա, հէրսի տախի ֆա-
ղըր վէ սէֆիլ օլմագտա տըր: վէ պու տա
հագգ տըր վէ սէօյլէ օլմալլէ տըր, չիւն-
քի պէնիլ տաթմ ճէմիլլէ իւզէլլէ եաղա-
մագ իւզէլլէ խալլէ իտիլլէ տիր:

պիլլէքտէ օլտուղու կիպի, մէքքիւր հա-
լին մուղայիլլի պուլունտուղու հալտէ,
եանի էհալի բօլիթիգա ճիհէթիլլէ
սէրպէսթ պուլունտալար թագալիւր-
տէ, րահաթը ամմէ, տահա զիւտտէ
պիր գալիլլէ իւզէրինտէ պուլուն-
տարագ, պատիլի զուրուրումուգ օլա-
պիլլէքտէմի տիր: Մէկէրլի ֆրանսա-
տա, մէքքիւր բօլիթիգա սէրպէսիլլէ-
թի օլմատըղը հալտէ տախի, եալընը
պիր ուֆագ կիւրուհտան իպարէթ օ-
լան ֆէսատալլէրլէր, իսթէտիլլէրի
վագըթ օրթալըրը ալթիւսթ իտէպիլ-
մէքտէ տէյիլլի տիրլէր: մէկէրլի, էօյ-
լէ պիր ֆէսատա զուհուրինտէ, էհիլլէրը
թագըմը պէլա տըր տէյէրէք չէքիպ,
վէ պիրլէլլէրէք իճագը իճրասընա գալ-
գըլմագլըգ ատթիլլէր օլմատըղընտան
սիւքիլլէ իթթիլլէքտէ իթմէքտէ, վէ
թա բէք պիլլիլլէք պիր պիլլիլլէր զու-
հուրինէ գատար թէհալիլլէ իյլէմէք-
տէ, վէ անճագ օլ վագըթ սէս չըգար-
մագտա տէյիլլի տիրլէր: պու խու-
սուլարա տիգագաթ օլունտուղու սու-
րէթտէ աչիքեար անլալըմագտա տըր
քի, Ամէրիգանըն ուսուլի պիլլիլլէրին-
տէն չօգ ֆայիտէլի տիր, չիւնքի, հէր
քէս ֆէնալըգա գարըն իլիլիլլէ մուհա-
ֆագա իյլէմէք իշին, իգթիլլէ իտէն
սիւհա հալլէք պուլունտագտա տըր,
վէ օլվագըթ տայիլլէ ֆիլլիլլէհաթճա
էմիլլէթ չիւբհէսիլլէ օլալ, վէ ասա-
լիլլէ ամմէլլէր տահա զիւտտէ պիրգա-
լիլլէ իւզէրինտէ պուլունտագը
պէտիտարտըն, զիրա, չու տախի սա-
հիլ տիր քի, պու ալէմտէ տայիլլէ
հուգուգ վէ հագգալիլլէթիլլէ թարա-
ֆընը թուլթան, իսթալ վէ գուսուրաթ
թարաֆընը թուլթանտան զիւտտէ տիր:
վէ պուլունտանտա նէլլէ իտէր քի, սէր-
պէսիլլէք, ֆէնալընըն եալըլլէք հէր-
քէսին իլիլլէսինէ գօլայլըք վէրլիլլէ,
վէ հալլիլլէ էսիլլէ տախի գօլայլըքա
ալընապիլլէր: նասը քի, կիլլիլլէ նա-
լարա սահիլ օլան ճէմիլլէթիլլէրտէ,
պիրիպիրլիլլէ գուլարընտան սէօյլէլլէն
պիր բէք լագըրտընտան պիլլիլլէք պիր
պէլա զուհուրա կէլլէպիլլէք, հալլ պու
քի աչիլ լագըրտըն ալըգտան սէօյլէ-
նիլլիլլէնտէ, հէր քէսին նէֆթէթ վէ
իսթիլլէհաթընը թահիլլէ իտէրէք, քէն-
տի էհէմիլլիլլէթիլլէ զայալ իտէճէկիլլէ
պիլլէթիլլէքալ տըր:

Հէր նէ հալլ իսէ, Ամէրիգալլար
քէնտի թարիլլէրին պէյնմէքտէ վէ
ֆայիտէլի կէօրմէքտէ օլտուգլարըն-
տան զաղէթալարըն սէրպէսիլլէթիլլէ-
տէն վէ հատտէն զիւտտէ չօգլուղուն-
տան գօրգմատընտան պաշգա, տահա
զիւտտէ թէլլիլլէ իյլէմէքտէ տիրլէր:
վէ պիլլէք տէ պու պապտէ թէնճիւպ
իթմէմէլլիլլէք, չիւնքի, պիլլէք օլտու-
ղու կիպի, էհալիլլէ պիր թագըմ զաղէ-
թալարըն էֆքեարընա գուլ օլարագ
արգալարընտան իլիլլէքտէ օլմալլէք,
իլլա, զաղէթալարըն քէնտի էֆքեար-
լարընա խըսմէթ իթթիլլէքտէ տիր-
լէր, չէօյլէ քի, ասըլ զաղէթալարըն քէն-
տիլլէր տիրլէր կիպի եաղըլարըն իւ-
զէրինէ մուհալլէլլէ իյլէմէլլէ միւքթէ-
տիր օլտուգլարընտան, էֆքեար վէ
մէնֆաաթըն ամմէյէ մուլաֆըգ օլմա-
եան զաղէթալար օգումագալլէր րէտու
իթմէքտէ, վէ էօյլէլլէլլէք, քէնտի
նուֆուլարըն զաղէթալար իւզէրինէ
իլլէթմէքտէ Զիլլէր: վէհալըլլէ, պիր
էհալիլլէ զաղէթալարըն սուլի իսթիլ-
մալ վէ էսիլլիլլէնտէն գուլթարան պի-
լիլլէլլէ չարէ պաշգա չէյ օլմալլէք, իլ-
լա մէքքիւր էհալիլլէն բօլիթիգա ճի-
հէթիլլէ սէրպէսթ պուլունտալար տըր,
վէ իլթէ Ամէրիգատա տախի սլու ու-

սուլ վէ պու իթիլլէքտա հիւքմ իթմէք-
տէ տիր:

Շիգակօտա տախի, զայլէթ քէմա-
լէթ վէ տիրալլէթ իւզէր եաղըլարագտա
նիլլէ զաղէթալար վար տըր, վէ պուլուն-
տարըն լօնտարտա, Բարիստէ վէ լիլլու-
պանըն էքսէր մէմէլլէ քէթիլլէրինտէ մուլա-
պիրլէրի պուլունտագտա տըր, վէ պուլուն-
տարըն իլլէրինտէ րէքիւպիլլէքն նամ
զաղէթալար, տիւնեանըն տէօրթ թա-
րաֆընտան եէտի սէքիլլէք եիւզ նէֆթը
մուլապիրլէրի պուլունտուղունտան,
պուլունտուգլարըն մահէլլէ հագգընտա
մէքքիւր զաղէթալար, հէմիլլէ հալա-
տիս եաղըլլէք եէթիլլէրինտէ տիրլէր:

Շիգակօ իւզէրինէ պու գատարճըգ
մալիլլէթ վիրմիլ օլտուղունտուղունտան,
կէրլիլլէ արթըգ խիլթամ վիրիլլէք, լաքին
չուսու տախի ուսուլթագալլէք իշար իլլէ-
մէքէ քի, իլլ պու աղ սէնէ գարիլլէնտա
գուհուրա կէլլիլլէ օլան, վէ հիւքմէթ նէ-
վինտէն պուլունտան թէգատտիլլէ վէ
թարագըն եալընըլ չէհիլլէ մէղպուրա
մալիլլէթ օլմալլէք, իլլա Ամէրիգ, նըն
զարպ ճիհէթիլլէն հէր թարաֆընտա,
աչիլլէ թէգատտիլլէ վէ աչիլլէ թարագըն
կէօրիլլէքտէ տիր, վէ չու հիւքմէթ
նէվինտէն օլան հալ ու հէյնէթ, պիր
միլլիլլէթ վէ եախօտ պիր հիւքմտա-
լըն սայ ու հիւքմէթ վէ լուլթիլլէք ու քէ-
րէմիլլէ մէյտանէ կէլլէլլէք իլլա սէր-
պէսթ էհալիլլէն, պիլլէթ սէրպէսթ-
ճէ չալըլարտա սայէսինտէ մէյտանէ
կէլլիլլէք տիր վէ կէլլէքտէ տիր, վէ Ա-
մէրիգա էհալիլլէն պու էֆքեարը,
էպէտի սուրէթտէ պայիլլէ չէրէք վէ
իթթիլլէքտէ օլա մայիլլէք տիր, չիւնքի
հէր մէմալիլլէքտէ ագըլլէ վէ չալըլլէք
անլէր գատտիլլէ գալմալլէք, իլլա վա-
գըթ վագըթ գուլարագլու եըլտըլ կի-
պի սէսիլլէք կիթաթիլլէք կիպի, քէն-
տի նատիր իլլէ էմալ օլան աղ ու ֆի-
քիրլէրինի տախի պէրապէր կէօթիլլէ-
րիլլէք, հալ պու քի պիր էհալիլլէ վէ
եախօտ պիր միլլէթ տայիլլէք պագը
զալմագալլէնտան, քէնտի թարագըն
վէ թէգատտիլլէն, վէ քէնտի սէր-
վէթ վէ սէատէթիլլէ հալիլլէ քէնտիլլէ
չալըլարագլար պօրճու օլտուղունտու
էօյլէնիլլէք, վէ օլ ճիհէթիլլէ քէսպի
գուտընթ վէ մէհարէթ իյլլէթիլլէնտէ
գուլլուգլու եըլտըլ կիպի պիր արա-
լըգ բարալմալլէք պիրտէ սէսմէսի
կէօրիլլէքտէ իլլա չէմալ թագալլէ կիպի
տայիլլէք պագը գալպի վէ զիւտտէնտագ
օլմագընտա զէրէճէ չիւբհէ եօգ
տուր(1): (Իթթամ)

(1) Ֆիլլիլլէք Ամէրիգալլարըն, պու պու-
լունտարը, էպէտէլլէքտէ չէրէք ու իթթիլ-
լար վէ հալթալ թէքէպիլլէրլիլլէ մու-
հիլ օլա մայիլլէք տիր, զիրա, եալընըլ քէն-
տիլլէք, պէլլ պիր սէնտէն պէրու
հիլլէ միլլէթիլլէ սիւլլէք իյլլէթիլլէ պիր եան-
լըլ իթթիլլէքտէ ֆէլլիլլէք վագըլլէք տան պաշ-
գա, տիւրիլլէք թարիլլէք վէ զալմալլէք պուլ-
մուլար, վէ սիւլլէք ու տէլլամէ տախի
պալլալմիլլէք տըր, չէօյլէ քի, իլլէքտէ ա-
տէմտէն պէրու, հէր միլլէթ քէնտուլլէ չու
եա պու ալլիլլէ, նուֆուլարագ վէ հիւ-
քմտարա կիլլէ իտէլլէք սէատթիլլէ հալլէ
նայիլլէ օլմալլէք իթթիլլէքտէ պարլլէնտա
տէլլամ իտէլլէքտէ իլլէք, քէնտիլլէք իսէ,
ճէմիլլէթիլլէ պէլլէրլլէք իլլէք, էհէր պիր սէ-
ատթիլլէ հալ վար իսէ, անըն տախի, ան-
ճագ հիլլէ ատամըն ալլիլլէ, նուֆուլարագ վէ
հիւքմտար օլմալլէք օլալլէք ճէլլիլլէ պուլ-
մուլար վէ իճրատըն մուլաֆիլլէք օլմուլ-
լար տըր:

ՄԱՆՈՒ ՂԱԶԻՄԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍՅԱՆ
Դալմալլէքտա ինճէլլէք լագարընտա
Նօ 20 իլլա խալլէքտա: